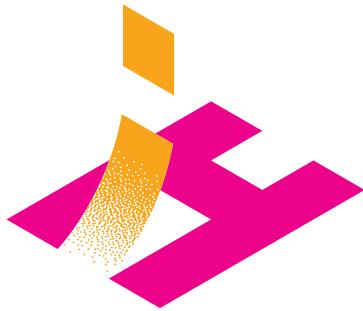

KIINNI ELÄMÄSSÄ.

IRTI HUUMEISTA RY

TOIMINTASUUNNITELMA
JA TALOUSARVIO 2020

SISÄLLYS

1.	TOIMINNAN TAUSTA JA TARKOITUS.....	4
	TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN HAASTEET	6
2.	VAPAAEHTOISTOIMINTA.....	8
3.	LÄHEISTYÖNKESKUS	12
4.	TALOUS, HALLINTO JA HENKILÖSTÖ.....	16
5.	VIESTINTÄ.....	21
6.	EDUNVALVONTA JA VAIKUTTAMINEN.....	23
	KANSAINVÄLINEN TOIMINTA.....	25
7.	JÄSENPALVELUT.....	26
8.	YHDISTYKSEN TOIMINNAN SEURANTA JA ARVIOINTI.....	27
9.	KEHITTÄMINEN JA HANKKEET.....	29
9.1	OIKEUS TURVALLISEEN ARKEEN – HANKE.....	29
9.2	PALASISTA ETEENPÄIN – HANKE.....	32
9.3	HANKEHAKEMUKSET	34
10.	TALOUSARVIO 2020	35

1. TOIMINNAN TAUSTA JA TARKOITUS

- Yhdistys tarjoaa edunvalvonta-, vertais- ja ammatillista tukea huumeongelman kanssa kamppaileville ihmisille ja heidän läheisilleen ja näiden tukena toimiville.
- Yhdistys jatkaa vuonna 1984 huumeiden käyttäjien vanhempien perustaman yhdistyksen perustehtävää, "tukea huumeita käyttäviä toipujia ja läheisiä", mutta vastaa myös kunkin aikakauden haasteisiin ja vaatimuksiin.
- Yhdistys tunnetaan vahvana edunvalvojana ja yhteiskunnallisena vaikuttajana. Sen vaikuttavuus lisääntyy, kun valtakunnallisesti, alueellisesti ja paikallisesti vahvistetaan tasavertaisesti työntekijöiden, vapaaehtoisten ja jäsenten toimintaedellytyksiä. Yhdistys jakaa kokemusperäistä ja tutkittua tietoa huumeekysymykseen liittyen.

Visio

Irti Huumeista on huume- ja läheistyön ykkönen Suomessa. Tämä tarkoittaa ennen kaikkea laadukasta, ajan ja ympäristön mukaista, tarpeellista ja asiantuntevaa kynnysöntöä tukea ja toimintoja sitä tarvitseville huumeiden käyttäjille, toipujille ja heidän läheisilleen.

Toiminta-ajatus

Yhdistys vaikuttaa huume politiikkaan ja huumeekysymykseen valtakunnallisesti, alueellisesti ja paikallisesti.

Arvot

Kaikki yhdistyksen toiminnassa mukana olevat vapaaehtoiset ja työntekijät sitoutuvat seuraaviin arvoihin: Oikeudenmukaisuus ja aitous. Ihmisarvo ja osallisuus. Rohkeus ja vastuullisuus.

Toimintamme kohderyhmät

Irti Huumeista ry:n kohderyhmiä ovat ihmiset, jotka tarvitsevat tietoa, tukea tai ohjausta liittyen huumeekysymykseen. Näitä ryhmiä ovat lasten vanhemmat, huumeiden käyttäjien ja toipujien läheiset, huumeisiin menehtyneiden läheiset, huumeista irti haluavat, järjestön vapaaehtoiset sekä ammattilaiset kuten opettajat, sosiaali- ja terveysalan henkilöstö, huume- ja päihdetyön asiantuntijat ja päättäjät.

Toimintamme sisältö

Ehkäisemme ja vähennämme huumeiden käytöstä aiheutuvia haittoja yksilöille ja yhteiskunnalle sekä edistämme huumeongelman vuoksi sairastuneiden ihmisten toipumista ja hyvinvointia. Vähennämme huumeisiin liittyvää häpeää ja stigmaa. Kun ihminen on aloittanut huumeiden käytön, toimimme niin, että ihminen pääsee

irti elämään ja irti huumeista. Lisäämme yhdenvertaisuutta ja osallisuutta sekä ehkäisemme ja vähennämme eriarvoisuutta yhteiskunnassa. Vahvistamme ihmisten voimavaroja huolehtia itsestään, toisista ja yhteisestä elinympäristöstämme kohtaamisen, keskustelujen ja keskinäisen ymmärryksen avulla. Irti Huumeista ry:n toiminta on poliittisesti ja uskonnollisesti sitoutumatonta.

Vuosi 2020 - yhdistyksen 36. toimintavuosi

Toiminnan tarkoituksen toteuttamiseksi yhdistys kustantaa, julkaisee ja levittää alaa koskevaa kirjallisuutta ja muuta materiaalia, järjestää tarkoituksenmukaisia koulutus-, tiedotus- ja keskustelutilaisuuksia, tarjoaa huumeiden käyttäjien läheisille tukipalveluja ja käyttäjille hoitoonohjausta, työskentelee huumeriippuvaisten hoidon kehittämiseksi ja osallistuu huumeekysymystä käsittelevään yhteiskunnalliseen keskusteluun. (Säännöt.)

Asiakastyö, edunvalvonta ja vaikuttaminen jaetaan Sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskeskus STEA:n avustuksien mukaisesti 1) huume- ja läheistyöhön eli vapaaehtoistoimintaan ja Läheistyönkeskukseen sekä 2) yleistoimintaan kuten talous- ja hallintopalveluihin, viestintään, edunvalvontaan, jäsenpalveluihin, kehittämiseen ja arviointiin.

Vapaaehtois- ja vertaistuki on toimintamme perusta. Järjestön henkilökunta tukee, turvaa ja vahvistaa vapaaehtois- ja vertaistyötä. Vapaaehtoiset toteuttavat osaltaan huume- ja läheistyötä. Läheistyönkeskus tekee ammatillista huume- ja läheistyötä. Läheistyönkeskuksen toimintaa ja resurssointia kehitetään edelleen. Hanketoiminnalla yhdistys hakee uusia ratkaisuja huumeekysymykseen liittyviin haasteisiin. Hankkeet tukevat ja vahvistavat yhdistyksen työtä ja osaamista. Yhdistyksessä on kaksi projektirahoituksella toimivaa hanketta. "Oikeus turvalliseen arkeen", johon haetaan jatkoavustusta, sekä yhteistyöhanke Sininauhaliiton kanssa nimeltä "Palasista eteenpäin".

Yhdistys toimii johdonmukaisesti, suunnittelee, toteuttaa, seuraa, arvioi ja tekee johtopäätöksiä toiminnastaan.

Toiminnan strategiset painopisteet 2020

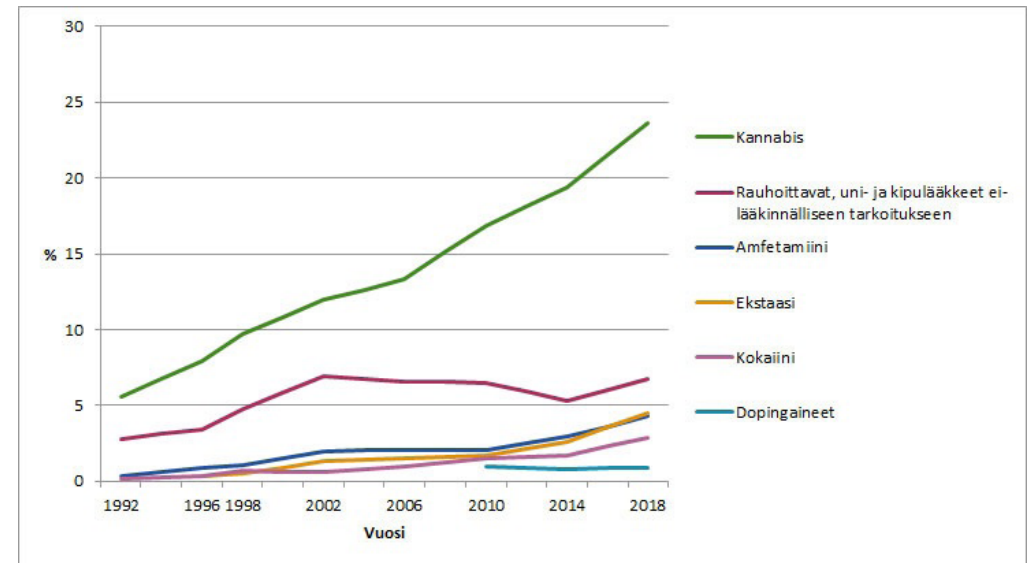
- Tavoitteiden, toimintatapojen ja järjestötyön selkeyttäminen ja vakiinnuttaminen.
- Asiakaskohderyhmistä nouseviin tarpeisiin vastaaminen.
- Seuranta- ja arviointiprosessien selkeyttäminen.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN HAASTEET

Huumeisiin liittyvä toimintaympäristö poikkeaa muista päihdeongelmista ja riippuvuuksista sen rikollisen ja kansainvälisen luonteen vuoksi. Siksi monet riippuvuustyön toimintatavat eivät ole suoraan siirrettävissä huumeetöihin. Huumeongelman luonne on kansainvälinen. Internet ja erilaiset digitaaliset välineet tarjoavat uusia, yhdenvertaisia mahdollisuuksia tietoon, tukeen ja verkostoyhteistyöhön. Digitaalinen maailma haastaa huumeetöitä uudella tavoin mm. helpottamalla huumeakauppaa.

Huumeet näkyvät yhä enemmän ihmisten elinympäristössä ja huumehaitat heijastuvat aiempaa laajemmin kansalaisiin. Yhä useammat nuoret aikuiset kertovat kokeilleensa tai käyttävänsä satunnaisesti huumeita. Huumeiden ongelmakäyttö ja huumekuolemat ovat lisääntyneet ja huumeisiin liittyvät asenteet ovat lieventyneet (THL 2019). Sosiaaliseen ympäristöön vaikuttaa oleellisesti huumeekysymykseen liittyvä stigma.

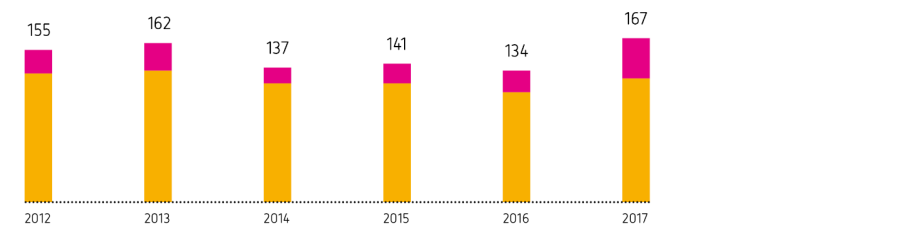
Irti Huumeista ry:n selvityksissä ja oppilaitosten pro gradu- ja muissa opinnäytetöissä (2018) käy ilmi, että läheiset kamppailevat ahdistuksen, pelkojen, masennuksen ja unettomuuden kanssa sekä kohtaavat väkivallan uhkaa ja samanlaisia rikollisia ilmi-

Kuva 1: THL Huumeiden käyttö ja huumeasenteet. Tilastoraportti 2/2019

Huumemyrkytyksiin kuolleet 2012–2017

(Huumeiden ja lääkkeiden päihdekäytön aiheuttamat tapaturmaiset myrkytykset)

Kuva 2: THL Päihdetilastollinen vuosikirja 2018

öitä kuin huumeriippuvaiset. Useat läheiset ovat olleet sairauslomalla, jonka pohjim-
maiseksi syyksi he kuvaavat huumeongelman perheessä. Huumeriippuvuus perheessä
vaikuttaa aina myös perheen dynamiikkaan. Läheistyönkeskus auttaa perheitä näissä
kriiseissä. Digiympäristö tarjoaa mahdollisuuden käyttää verkkotyövälineitä entistä
enemmän myös asiakas- ja vapaaehtoistyön tukena sekä tiedon jakamisessa.
Suomen huumestrategia on vuodelta 1997. Strategiaa on päivitetty poikkihallinnol-
lisilla periaatepäätöksillä. Hallitus on tarkistamassa huumestrategiaa osana päih-
destrategiaa. Irti Huumeista tuo osaamisensa päättäjien käyttöön ja tekee vahvaa
vaikuttamistyötä tulevaisuuteen tähtäävän huumestrategian luomiseksi.

Taloudellinen ympäristö on muutoksessa. Arpajaislain vaikutuksia ja Veikkauksen
tilannetta yhtenä rahoituksen lähteenä seurataan. Haasteet pyritään ennakoimaan
laajentamalla yhdistyksen rahoitus pohjaa ja etsimällä uusia rahoituslähteitä. Yhdis-
tyksen taloudellinen tilanne on edelleen selkiytynyt ja talouden seurannan toiminta-
käytännöt on uusittu. Talousjohtamisessa jatketaan tarkan talouden linjaa.

Toimenpiteet 2020

- Yhdistyksen strategia päivitetään.
- Taloutta, edunvalvontaa ja vaikuttamista sekä digiosaamista vahvistetaan.
- Vapaaehtoistyötä ja läheistyötä vahvistetaan ja selkeytetään.
- Järjestöä ja sen työtä vahvistetaan.
- Huume- ja huume- ja huumeriippuvuuteen liittyvä tutkimustieto kootaan ja hyödynnetään yhdistyksen
työssä.
- Seurannan ja arvioinnin kehittämistä jatketaan kaikilla yhdistyksen toiminta-
alueilla.

2. VAPAAEHTOISTOIMINTA

VAPAAEHTOISTOIMINNAN TAVOITTEET

- Vapaaehtoiset kokevat tekevänsä merkityksellistä vapaaehtoistyötä. Vapaaehtoiset
kokevat osallisuutta, yhdenvertaisuutta ja oppivat huume- ja läheistyöstä.
- Läheiset, toipujat ja huumeiden käyttäjät kokevat arvostavaa kohtaamista, heidän
voimavaransa lisääntyvät ja he saavat tukea.
- Läheiset, toipujat ja huumeiden käyttäjät voimaantuvat kohtaamisten avulla,
kertovat omista kokemuksistaan ja kiinnittyvät yhdistyksen toimintaan.

Yhdistyksen vapaaehtoistyö on valtakunnallista ja muodostuu läheis-, huume- ja
perhetyöstä. Huumetyötä tehdään ennaltaehkäisevästä, toipumisorientoituneesta ja
haittoja vähentävistä lähtökohdista. Vapaaehtoistoiminta ja sen kehittäminen sekä

vapaaehtoisten tarpeisiin vastaaminen ovat Irti Huumeista ry:n tärkeä toiminnan
kehittämisseura vuonna 2020. Vapaaehtoistoimintaa on yli 45 paikkakunnalla ja
läheisryhmiä on 25. Jokaisella alueella on oma aluevastaavansa. Vapaaehtoiset toi-
mivat mm. läheisryhmien ohjaajina, puhelinpäivystäjinä Irti Huumeista Puhelimessa
ja -chatissä sekä tukihenkilöinä ja leiriohjaajina. He avustavat messuilla ja jakavat
tietoa oman alueensa tilaisuuksissa. He kirjoittavat Taite-lehteen ja Facebookin
vertaistukiryhmissä. Lisäksi vapaaehtoiset ohjaavat Päihdelinkin Vilpola-keskus-
telufoorumilla läheisiä. Verkostotyötä vapaaehtoiset tekevät alueellisesti olemalla
yhteydessä oman kuntansa ja sen lähialueiden verkostoihin ja yhteistyökumppa-
neihin. Yhteistyötä tehdään eri järjestöjen kesken yhteisen toiminnan, kehittämisen,
koulutuksen ja verkostoitumisen edistämiseksi.

Kaikki yhdistyksen vapaaehtoiset koulutetaan, ja he saavat jatkuvaa tukea yhdis-
tyksen työntekijöiltä. Vapaaehtoiset kohtaavat usein asioita, jotka kuormittavat ja
joita on käytävä jälkepäin suunnitellusti läpi. Vapaaehtoisille tehty kysely kertoo,
että vapaaehtoiset tarvitsevat nykyistä vahvempaa, erikoistunutta koulutuksellista ja
työnohjauksellista tukea vapaaehtoistoiminnan kehittämiseksi. Verkkoperuskoulutuk-
sen suorittaneista lähes kaikki haluavat lähikoulutuksen rinnalle verkkokoulutuksia.
Vapaaehtoisten koulutuksia lisätään vuonna 2020. Koulutuskalenterin mukaiset
kurssit ja koulutukset toteutetaan. Lisäksi vapaaehtoistoimijoille suositellaan oman
kunnan ja muiden järjestämiä koulutuksia.

Huume- ja läheistyön tiimi huolehtii siitä, että yhdistyksen yli 100 vapaaehtoista pys-
tyvät hoitamaan eri puolilla Suomea vaativan vapaaehtoistehtävänsä hyvin, saaden
onnistumisen kokemuksia toiminnastaan. Vapaaehtoistyötä koordinoiva henkilökunta
seuraa alan keskustelua ja tutkimuksia sekä koordinoi, tukee ja ohjaa yhdistyksen
vapaaehtoisia.

Moni vapaaehtoinen on myös kokemusasiantuntija ja voi tarvita vapaaehtoistyöntuen
lisäksi ammatillista tukea omaan henkilökohtaiseen elämäänsä. Näissä tapauksissa
vapaaehtoistyön koordinaattori tarjoaa tukea vapaaehtoistoimintaan ja Läheistyön
keskuksen läheistyöntekijät antavat tukea toimijan oman elämän haasteisiin.

Toimintavuoden 2020 aikana jatketaan vapaaehtoistyön koordinoinnin ammattimais-
tamista ja selkeytetään työnjakoa edelleen. Vapaaehtoisille jaetaan ajankohtaista
tietoa ja tarjotaan jatkuvaa koulutusta. Alueellinen yhdenvertaisuus lisääntyy ja val-
takunnallinen toiminta vahvistuvat alueyhdyshenkilöverkoston kehittämisen myötä.

- Vapaaehtoistoimintaa koordinoivan henkilökunnan vastuut jaetaan niin, että vapaaehtoistyön koordinaattori vastaa alueellisesta vapaaehtoistyöstä; työnohjauksesta ja tuesta sekä koulutusten koordinoinnista ja organisoinnista sekä alueensa seurannasta ja arvioinnista. Huumetyön koordinaattorin työnkuvaan kuuluvat vapaaehtoisten ohjaus tukihenkilötyössä ja toiminnallisissa ryhmissä toipujille sekä Irti Huumeista Puhelin ja Irti Huumeista -chat. Läheistyön koordinaattorin tehtävänä on vapaaehtoisten ohjaaminen ja neuvonta läheisryhmätoiminnassa, läheisseminaarit, läheisten illat yhdessä vapaaehtoisten kanssa sekä läheis- ja perheleirien järjestäminen.

- Kartoitetaan vapaaehtoistoiminnan muodot ja mahdollisuudet. Tuotteistetaan yksiköittäin koulutus- ja rekrytointiprosessit. Laaditaan järjestön Chat-opas vapaaehtoisten käyttöön läheistyöntekijöiden chat-työn kokemusten pohjalta.

- Turvataan työnohjaukselliset tapaamiset ja keskustelut puhelinuuttajille, ryhmänohjaajille ja tukihenkilöille sekä kasvotusten että Skypen välityksellä. Tapaamiset kirjataan toimintakalenteriin.

- Kehitetään yhdessä vapaaehtoisten kanssa uusia vapaaehtoistointoja, joihin voisi osallistua matalalla kynnyksellä.

- Vahvistetaan aluetyötä antamalla ajanmukaiset työvälineet ja koulutus alueyhdyshenkilöiden ja vapaaehtoisten käyttöön.

- Jaetaan säännöllisesti tietoa vapaaehtoisille Läheinen- uutiskirjeessä.

- Jatketaan vapaaehtoisten rekrytointia toimintaan yhdessä yhdistyksen toimijoiden kanssa sosiaalisessa mediassa, Kansalaisareenan Hiop – alustalla ja kasvotusten kohtaamisissa.

- Kehitetään ja laajennetaan verkko- ja muuta koulutusta: etäkoulutukset (webinaarit, peruskoulutus, teemakoulutus, valtakunnalliset ja paikalliset koulutukset ym.).

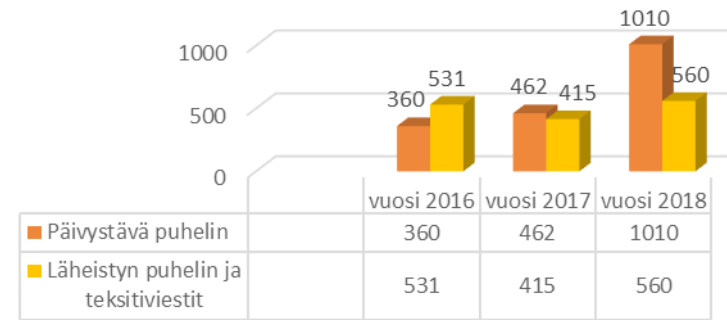
- Laaditaan läheisryhmätoiminnasta kirjallinen opas, joka toimii ryhmänohjaajien työkaluna ja ohjauksen tukena. Samalla tehdään ainutlaatuista toimintaa näkyväksi. Ryhmänohjaajia osallistetaan mukaan oppaan suunnitteluun ja toteutukseen.

- Irti Huumeista Puhelimen seurantalomake päivitetään ja laaditaan kysymyspatte-risto laadulliseen palautteen keräämiseen.

- Tuodaan yhteen erilaisia toimijoita myös toiminnallisia menetelmiä käyttäen, esim. Kukunori ry:n organisoimaan kävelyfutikseen sekä muihin vastaaviin tapahtumiin. Osallistutaan vuonna 2020 pidettävään asunnottomien jalkapallon MM-kisoihin Tampereella.

VAPAAEHTOISTYÖN SEURANTA JA ARVIOINTI

Vapaaehtoistyön seuranta ja arviointia kehitetään. Arviointia tehdään vapaaehtoisten kanssa koulutuksissa sekä tilaisuuksissa. Alueyhdyshenkilöiden kanssa toimintaa kehitetään ja arvioidaan kahdesti vuodessa.

Kuva 3. Puhelinuuttamisen yhteydenottojen määrän kasvu 2016-2018.

Lähde: Irti Huumeista 2018

Määrällisiä mittareita ovat vapaaehtoisten, uusien vapaaehtoisten, tukihenkilöiden, tuettavien sekä koulutuksiin ja tapahtumiin osallistuneiden, Irti Huumeista Puhelimen puheluiden (Kuva 3.), yhteistyöpyyntöjen ja koulutusten määrät sekä valtakunnallisen toiminnan kasvu.

Laadullisina mittareina käytetään vapaaehtoistehtävien mukaan kohden- nettuja seuranta-, kehittämis- ja arviointikyselyjä. Lisäksi hyödynnetään mahdollisissa opinnäytetöissä olevia laadullisia arvioita Irti Huumeista ry:n toiminnasta ja sen vaikuttavuudesta. Leireiltä kerätään laadulliset palautteet ja leirille osallistuneiden kanssa käydään palautekeskustelu, joka kirjataan ylös ennen leirin loppumista.

Laadullisina mittareina käytetään palautteita ja Arjen toimintakyky -kyselyä. Arjen toimintakyky -kysely- lä seurataan läheisryhmiin osallistuneiden tilannetta ja vertaistuen vaikuttavuutta. Läheisryhmien lisäksi Arjen toimintakyky -kysely tehdään sosiaalisen median vertaistukiryhmissä kahdesti vuodessa.

IRTI HUUMEISTA RY

0800 980 66

MAKSUTON IRTI HUUMEISTA PUHELIN

MA–TO 09–15 / 18–21

PE 09–15

Päivystävä puhelin tarjoaa läheisille, käyttäjille ja ammattilaisille tukea sekä tietoa. Voit soittaa puhelimeen nimettömänä. Soittoosi vastaavat yhdistyksen työntekijät ja koulutetut vapaaehtoiset. He ovat aina vaitiolovelvollisia.

3. LÄHEISTYÖNKESKUS

LÄHEISTYÖNKESKUKSEN TAVOITTEET

- Läheisten, huumeriippuvaisten ja perheiden vuorovaikutus paranee sekä arjen turvallisuus lisääntyy. Ylisukupolvista eriarvoistumista ja syrjäytymistä ehkäistään.
- Huumeiden käyttäjät, toipujat ja heidän läheisensä kohdataan arvostaen, he saavat tukea ja heidän mielenterveyden haasteet vähenevät.
- Läheistyyöhön liittyvä tutkittu ja kokemusperäinen tieto kootaan edunvalvonta- ja vaikuttamistyön tueksi.

Irti Huumeista ry:n Läheistyyönkeskus on tukenut huumeiden käyttäjiä ja heidän läheisiään perhekeskeisesti vuodesta 2002. Keskus on toiminut Helsingissä, mutta tarjonnut ammatillista tukea ja koulutusta valtakunnallisesti. Toipujille ja huumeiden käyttäjien läheisille on tukena myös Irti Huumeista ry:n oma kokemusasiantuntija- ja-verkosto.

Läheistyyönkeskuksen toimintaa ohjaavat vahva ammatillisuus, asiakaslähtöisyys ja yhdenvertaisuus sekä kynnysketterömyys. Läheistyyönkeskuksessa tavataan huumeidenkäyttäjii, toipujia ja läheisiä kynnysketterömästi yksilö-, pari- ja perhetapaamisissa. Lisäksi Läheistyyönkeskus vastaa asiakkaiden tarpeisiin ammatillisilla ryhmäprosesseilla.

Huumeriippuvaisten määrän lisääntyessä huumeiden käyttäjien läheisten määrä kasvaa moninkertaisesti (THL 2019). Paineet ja palvelujen tarve Irti Huumeista -järjestöä ja sen läheistyyötä kohtaan ovat kasvaneet ja kasvavat. Läheisten tarvitsemaan tukeen ei yhteiskunnassamme vastata riittävästi ja tuen saaminen rajautuu usein huumeiden käyttäjään.

Asiakastyössä painottuu kriisityö, jossa Läheistyyönkeskus tarjoaa psykososiaalista tukea yksilö-, pari- ja perhetapaamisissa sekä pidempiä tavoitteellisia tukijaksoja. Toiminnan tarkoituksena on edistää läheisten ja toipujien mielenterveyttä sekä toipumista huumeiden käytön aiheuttamasta kriisistä. Nopean ajan saaminen akuutin kriisin kohdatessa on tärkeää. Asiakkaita ohjataan eri palveluihin tarpeenmukaisesti, mutta monesti asiakkaat haluavat kiinnittyä keskuksen toimintaan pidemmäksi aikaa.

Asiakastapaamisissa tarjotaan keskustelutukea ja ohjataan asiakkaita löytämään ratkaisuja omaan tilanteeseen voimavarakeskeisesti, turvallisesti ammattilaisen tukemana. Työskentelyssä otetaan aina huomioon asiakkaan verkostot, läheiset ja perhe. Arjen toimintakyky -kyselyissä (Irti Huumeista 2019) asiakkaat ovat kertoneet tulleensa kohdatuksi ja saavansa helpotusta tilanteeseensa tapaamisista.

LÄHEISTYÖN YKKÖNEN SUOMESSA.

Irti Huumeista ry:n perustehtävä on edistää ihmisarvoista elämää ja toipumista. Toiminnan tarkoitus on ehkäistä huumeiden käyttöä, tukea läheisiä, käyttäjiä ja toipujia käytön lopettamiseksi, vaikuttaa huumeiden kehittämiseen maassamme sekä vaikuttaa rajoittavan huumeepolitiikan säilymiseen maassamme.

Irti Huumeista ry:n **Läheistyyönkeskus** tarjoaa valtakunnallisia vertais- ja ammattitukipalveluita huumeongelmaitten läheisille sekä huumeiden käyttäjille. Toiminnan tarkoituksena on vähentää ja ehkäistä huumeiden käytöstä aiheutuvia haittoja yksilölle sekä yhteiskunnalle.

Vapaaehtoiset ovat järjestömmen sydän. Yhdessä tekemisen kulttuuri on yhdistyksessä vahva. Monet vapaaehtoiset ovat toimineet tehtävissä pitkiä aikoja ja ovat sitoutuneita toimintaan.

IRTI HUUMEISTA RY

Ammatilliset tukimuodot läheisille ja huumeidenkäyttäjille

- Yksilö-, pari- ja perhetapaamiset
- Ammatilliset ryhmät ja ryhmäprosessit
  - Suruviikonloppu
  - Surutyö
  - Leiritoiminta
- Maahanmuuttajatyö
- Läheisseminaarit
- Vapaaehtoisten koulutus

Vapaaehtoistyön koordinointi, ohjaus ja tuki

- Läheisten vertaistukiryhmät
- Läheisten olohuone
- Puhelinpäivystys
- Tukienkilötoiminta

Läheistyönkeskus osallistuu läheisseminaarien ja läheisleiritoiminnan suunnitteluun ja toteutukseen. Lisäksi keskus tarjoaa puhelin- ja chat-tukea. Surutyön kehittäminen on osa ammatillista työtä. Huumeisiin kuolleiden läheisten tukeminen ja kohtaaminen on kasvava työmuoto tulevaisuudessa. Surutyössä toteutetaan suljettu ryhmäprosessi yhdessä Mieli Suomen Mielenterveys ry:n kanssa. Lisäksi osallistutaan päihdesensitiivisen surutyön verkoston tapaamisiin.

Henkilökunta saa ajankohtaista tietoa huumetilanteen kehityksestä EPT-verkoston huumetyöryhmässä ja A-klinikkasäätiön ylläpitämässä Nopean huumetiedon verkostossa Nopsassa. Henkilökunta jakaa saamaansa tietoa yhdistyksen eri toimijoille.

- Seuranta ja arviointia kehitetään Läheistyökeskuksen kehittämistyön osana.
- Läheistyöntekijät tekevät asiakastyötä, pitävät yksilö-, pari- ja ryhmätapaamisia sekä ohjaavat tavoitteellisia ryhmäprosesseja. Läheistyöntekijät osallistuvat tapahtumien ja koulutusten järjestämiseen.
- Suunnitellaan Läheistyökeskuksen toiminnan laajentamista sekä toteutetaan sitä mahdollisuuksien mukaan. Erityisesti asiaa suunnitellaan Lappeenrannan, Iisalmen ja Turun palautteen perusteella.
- Jatketaan surutyötä syksyllä uuden sururyhmän kanssa yhteistyössä Mieli Suomen Mielenterveys ry:n kanssa.
- Perustetaan naisten ryhmä, johon huumeasian kanssa kamppailevat naiset voivat hakeutua keskustelemaan naiskysymyksistä huume maailmassa. (BIG vs small -dokumentti)
- Sopeutetaan Läheistyökeskuksen aukioloja henkilöstöresurssiin ja selvitetään vuoden alussa iltavastaanoton mahdollisuutta asiakkaiden pyytämiin tapaamisiin ja ryhmätoimintoihin.
- Suunnitellaan loppuvuodesta 5-Steps -menetelmän käyttöönotto yksilötyöhön. Metodi on tutkittu kansainvälisesti.
- Toimitaan yhteistyössä lastensuojelu- ja kasvatustieteiden kanssa sekä vahvistetaan yhteistyötä alueilla toimiviin vanhempainyhdistyksiin.
- Järjestetään verkostoyhteistyössä 21. Terveysneuvontapäivät suomenlaisesti huumeita käyttäville ihmisille ja alan ammattilaisille.
- Osallistutaan Korvaushoitoverkoston päivien järjestämiseen.
- Osallistutaan ja annetaan asiantuntemuksemme haittoja vähentävään huumetyöhön. (Yhteistyössä C-hepatiitti verkoston HCV:n ja Munuais- ja maksaliiton kanssa.)

LÄHEISTYÖNKESKUKSEN SEURANTA JA ARVIOINTI

Numeraalinen arviointi kootaan neljä kertaa vuodessa. Vastaava läheistyöntekijä seuraa asiakasmääriä ja yhteydenoton määriä kuukausittain.

Laadullisina mittareina käytetään Arjen toimintakyky –arviointikaavakkeita ja kohdennettuja kyselyjä. Asiakastapaamisista pyydetään aina kirjallinen palaute, joka on mahdollista täyttää myös sähköisesti. Työparityöskentely auttaa refleктоimaan työskentelyä, ja itsearviointi aikataulutetaan keskuksen toimintaan mukaan. Työn-ohjausta ja vertaisarviointia hyödynnetään myös työn arvioinnissa. Opinnäytetöiden mahdollisuuksia arvioinnissa lisätään. Ammattikorkeakoulujen kanssa ideoidaan Läheistyökeskuksen tarpeista lähteviä opinnäytetöiden teemoja.

Läheistyökeskuksen verkostoille tehdään kaksi kertaa vuodessa verkostokysely. Verkostot ja asiakkaat kutsutaan mukaan arvioimaan Läheistyökeskuksen toimintaa.

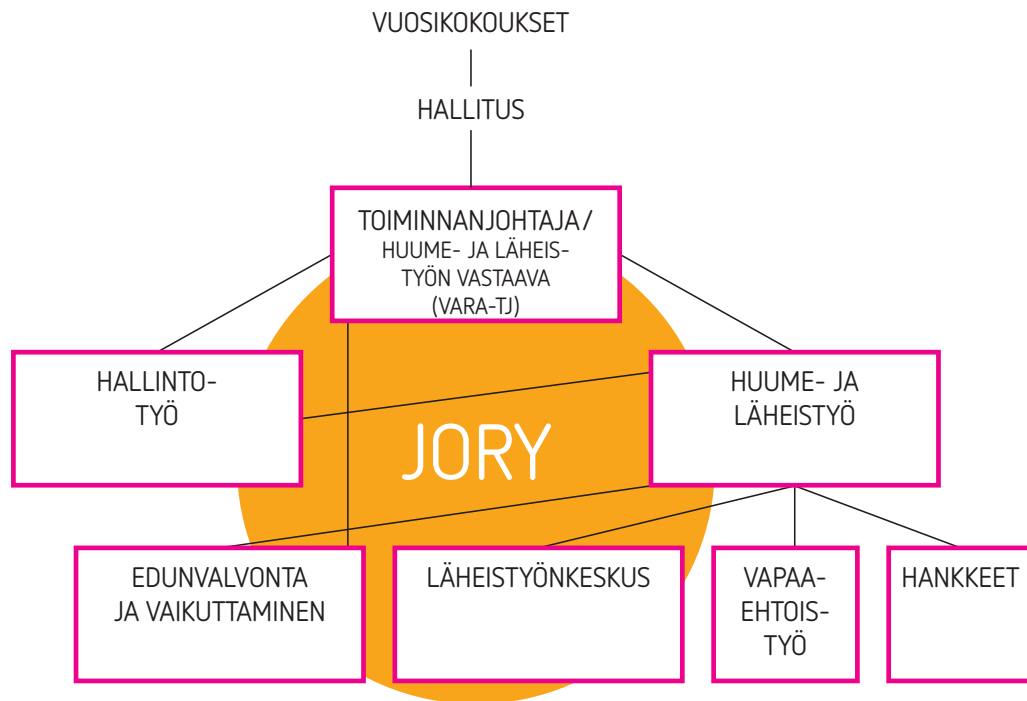
TERVEYSNEUVONTAPÄIVÄT

4. TALOUS, HALLINTO JA HENKILÖSTÖ

TALOUDEN, HALLINNON JA HENKILÖSTÖN TAVOITTEET

- Talous- ja hallintojohtaminen on johdonmukaista ja huolellista.
- Henkilökunta on ammatillisesti vahvaa, tehokasta ja motivoitunutta. Työtapoja ja toiminnan rakenteita selkiytetään.
- Yhdistystä johdetaan johdonmukaisesti, hyvien hallintotapojen mukaan. Yhdistyksen toiminta ja järjestöllinen tila vahvistuvat.

Kuva 4: Irti Huumeista ry:n organisaatio

Irti Huumeista ry:n talous perustuu STEAn avustuksiin. STEA:n avustuksilla rahoitetaan pääosa yhdistyksen toiminnan pysyvistä kuluista. Yhdistys hakee STEAn yleisavustusta 520 600 euroa, kohdennettua toiminta-avustusta 260 000 euroa ja Oikeus turvalliseen arkeen -jatkorahoitusta 174 000 euroa. Kokonaisuudessa tämä tekee yhteensä 954 000 euroa. Lisäksi yhdistys hakee Helsingin kaupungin avustusta 100 000 euroa. Irti Huumeista ry tuottaa jonkin verran maksullisia asiantuntijapalveluja. THL:n avustusta yhdistys hakee Terveysneuvontapäivien toteuttamiseen myös vuodelle 2020. Sosiaalisen markkinoinnin kehittämistyöhön haetaan THL:ltä lisäksi terveyden edistämisen määrärahaa. Terveysneuvontapäivien järjestämiseen haetaan STM:n tartuntatautien määrärahaa 20 000 euroa ja tarpeen mukaan avustuksia esimerkiksi säätiöiltä ja rahastoilta.

Syynä aiempaa suurempiin avustushakemuksiin ovat yhdistyksen laajentunut vapaaehtoistoiminta, huumeiden kasvavan käytön hillitseminen, huumeiden käyttäjien, toipujien ja heidän läheistensä lisääntynyt tuen tarve sekä yhdistyksen vahvistunut ammatillinen osaaminen ja sen kautta lisääntynyt kysyntä tuelle, koulutuksille ja koulutusyhteistyölle, lausunnoille ja asiantuntijapuheenvuoroille sekä oppilaitosyhteistyölle.

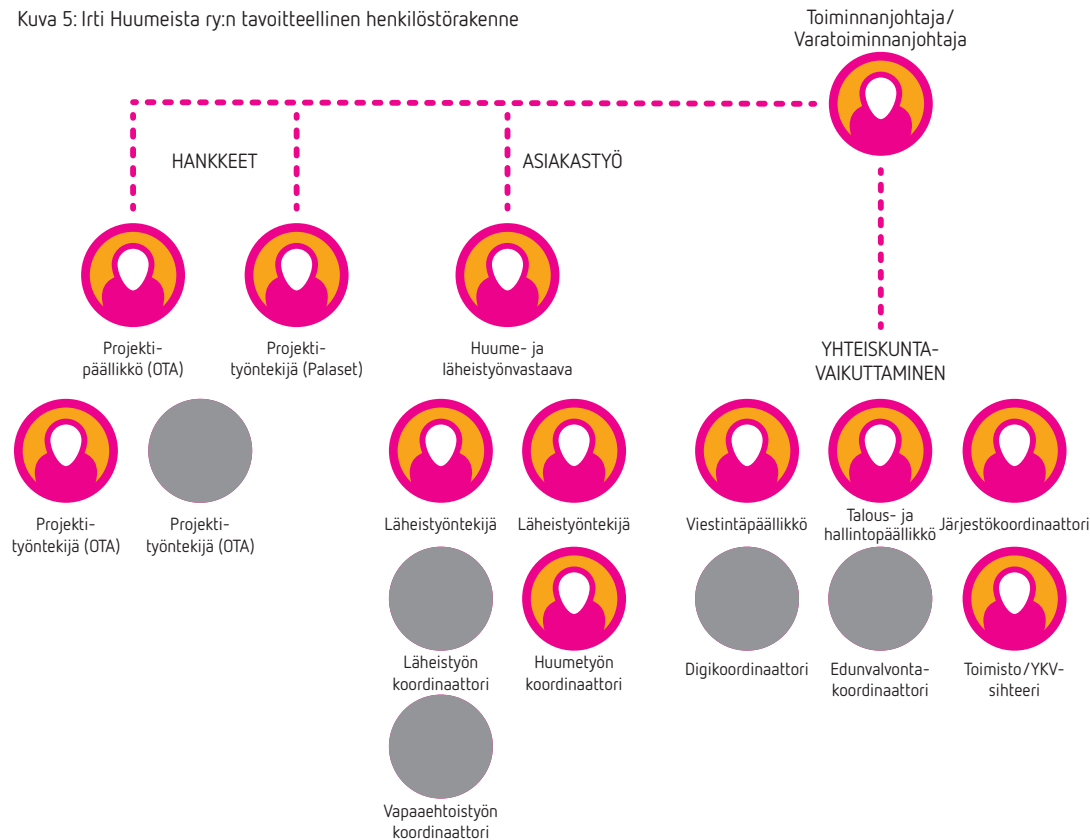
HENKILÖSTÖRESURSSIT JA LISÄTARVE

Huume- ja läheistyö tarvitsevat tuekseen ammattilaiset, jotka koordinoivat vapaaehtoistoimintaa ja tarjoavat tukea ja koulutusta vapaaehtoistoimijoille. (Ks. myös luku 2 Vapaaehtoistyö.) Läheistyönkeskuksen läheistyöntekijät keskittyvät tarjoamaan ammatillista tukea huumeidenkäyttäjille, toipujille, läheisille ja perheille.

Henkilöstön kouluttaminen on tärkeässä asemassa Irti Huumeista ry:ssä. Keskeisen osan henkilöstökoulutusta muodostavat EPT-verkoston järjestämät Päihdepäivät, jotka ovat alan suurin asiantuntija- ja koulutustapahtuma sekä Terveysneuvontapäivät ja korvaushoitopäivät. Lisäksi jokaisen työntekijän koulutustarpeet arvioidaan vuosittain käytävissä kehityskeskusteluissa. Niiden pohjalta budjetoidaan henkilöstön koulutukseen resursseja.

Edunvalvonta- ja vaikuttamistyössä lausuntopyyntöjen määrä on kasvanut sekä yhteistyö päättäjien kanssa on lisääntynyt. Tästä syystä yhdistys hakee kohdennettua toiminta-avustusta edunvalvonta- ja vaikuttamistyön tiimin kokoamiseen ja vahvistamiseen.

Kuva 5: Irti Huumeista ry:n tavoitteellinen henkilöstörakenne

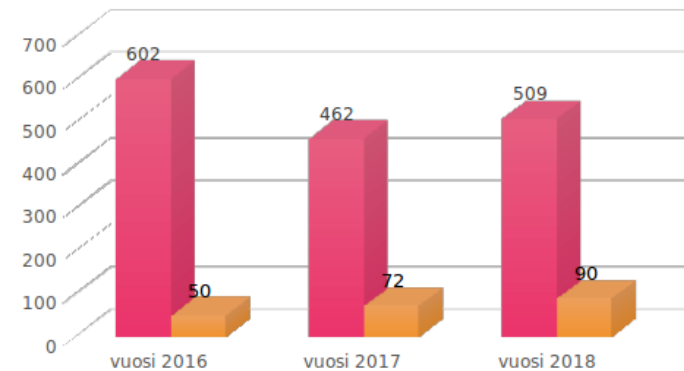

JOHTAMINEN JA HENKILÖSTÖPOLITIikka

Yhdistyksen strategisesta toiminnasta vastaa hallitus ja operatiivisesta toiminnasta toiminnanjohtaja. Yhdistyksellä on motivoitunut ja ammattitaitoinen henkilökunta. Henkilöstöresursseja on kuitenkin vahvistettava ja työnjakoa uudistettava, jotta henkilöstön jaksaminen turvataan ja mahdollisuus vastata asiakkaiden tarpeisiin taataan. Tarve nousee huume keskustelun aktivoitumisesta, puhelinauttamisen yhteydenottojen (kuva 3, s. 11) sekä yhdistyksen jäsen- ja vapaaehtoisuuden kasvusta (kuva 6). Lokakuussa 2019 yhdistykseen kuului 540 jäsentä ja toimi 110 vapaaehtoista.

Henkilöstö määrittelee, että jatkuva riittämättömyyden tunne ja työn määrä ovat kuormittavinta työssä. Nämä paineet syntyvät paljolti yhteydenottojen lisääntyneestä määrästä ja asiakkaiden kriisien takia. Henkilöstön osaamistasoa ja työssäjaksamista on ylläpidettävä. Työntekijöille on voitava tarjota edellytykset hyvään työhön, joka antaa mahdollisuuden kehittymiseen sekä yksilöllisesti että työryhmänä. Henkilöstö myös kasvaa uusien hankkeiden, vapaaehtoistyön laajentumisen ja vaikuttamistoiminnan vahvistumisen myötä.

Yhdistys tarjoaa henkilöstölle viihtyisän työympäristön, koulutusta ja säännöllistä työhönohjausta. Huumeiden käyttö lisääntyy ja yhteydenottojen määrä yhdistykseen kasvaa (kuvat 1, 2 ja 3), joten henkilöstöresurssien riittävyys suhteessa huumeiden käyttäjien ja heidän läheistensä tarpeisiin ei ole riittävä. Henkilöstön kokonaismäärä oli 2019 noin 10 henkilöä. Vuodelle 2020 on haettu rahoitusta lisähenkilöstön palkkaamiseksi.

Kuva 6. Yhdistyksen jäsen- ja vapaaehtoisten määrän kasvu 2016-2018. Lähde: Irti Huumeista 2018

Irti Huumeista ry haluaa olla yksi Suomen parhaita työpaikkoja. Tähän pyritään kehittämällä mm. johtamista, sisäistä viestintää ja yhdistyksen toiminnan käytäntöjä. Henkilöstön hyvinvoinnista ja työkyvystä huolehditaan mm. laadukkaana työterveys- huollon, työnohjauksen ja työhyvinvointia tukevan toiminnan kautta. Työhyvinvoinnin edistämiseen varataan erillinen määräraha, jonka käytöstä sovitaan henkilöstöstä kootun TYHY-ryhmän kanssa. Arjen työtä tukevat viikoittaiset tiimipalaverit, parityös- kentely sekä säännöllinen työnohjaus. Työtä tuetaan myös yksilöllisillä kehityskeskus- teluilla, yhteisillä TYKY-päivillä ja perjantain purkupalavereilla.

Työllistämistoimintaa jatketaan, ja toipujia otetaan mukaan työllisyystoimien piiriin. Työllisyystoiminnan lisäksi myös alan opiskelijoiden ohjaus on Irti Huumeista ry:n toimintaa. Toiminnassa tuetaan työelämäoppimista.

VARAINHANKINTA

Yhdistyksen omaa varainhankintaa tehostetaan ja lisätään suunnitelmallisesti. Omavaraisuutta vahvistetaan. Lahjoitusten eri muotoja kehitetään johdonmukaisesti erilaisille alustoille. Lahjoitusmuotoina pysyvät kuukausilahjoittaminen, nettilah- joittaminen, testamentit ja lipaskeräykset, johon pyritään hankkimaan pitkäaikaisia yhteistyökumppaneita. Merkittävin varainhankinnan tulonlähde ovat jäsenmaksut ja yksityiset lahjoitukset.

Varainhankinnassa toimitaan suunnitelmallisesti ja johdonmukaisesti. Varain- hankintaa vahvistetaan luomalla uusia yritys yhteistyösuhteita sekä tehostamalla jäsenhankintaa. Tavoitteena on, että yhdistykseen liittyy 200 uutta jäsentä vuonna 2020. Yhdistyksen jäseniä ja vapaaehtoisia aktivoidaan jäsenhankintatyöhön. Lisäksi kutsutaan toiminnassa olevia vapaaehtoisia jäseniksi ja tulemaan näin mukaan yhdistyksen päätöksentekoon. Vuoden aikana kutsutaan uusia yrityksiä ja yhteisöjä kannatusjäseniksi.

Kertalahjoituksia edistetään kohdennetulla verkkomarkkinoinnilla ja suoramarkki- nointivetoimuksilla. Syksyllä 2020 ehkäisevän päihdetyön viikolla lähetetään varain- keräyskirje ja toteutetaan lipaskeräyksiä. Lahjoittajarekisteriä päivitetään ja etsitään uusia lahjoittajatahoja.

- Henkilöstön työnkuvat tarkistetaan.
- Yhdistyksen uusi talous- ja hallintopäällikkö aloittaa työnsä. Talous- ja hallinto- päällikkö toimii johdon ja hankkeidemme projektipäälliköiden tukena taloussuunnit- telussa, talouden seurannassa ja tilityksissä.
- Rahoituksen hankintaa tehostetaan ja taloudellisen pohjaa laajennetaan.
- Yhdistyksen määrälliset seurantatiedot kootaan neljännesvuosittain.
- Talousjohtamisessa jatketaan tarkkaa ja huolellista taloudenpitoa.
- Johtamisrakenteiden ja johtamisen kehittämistä jatketaan.

5. VIESTINTÄ

VIESTINNÄN TAVOITTEET

- Vapaaehtoiset, jäsenet, henkilökunta, päättäjät ja media saavat ajankohtaista, luotettavaa, kokemusperäistä ja tutkittua tietoa.
- Ihmisten todelliset elämäntarinat ja kokemukset huumeista ja huumeongelmista tuodaan esiin viestinnässä.
- Yhdistyksen viestintää yhtenäistetään, viestintävaikuttamista tehostetaan ja brändiä vahvistetaan.

Viestintä tukee kiinteässä yhteistyössä toiminnanjohtajan ja edunvalvontakoordi- naattorin kanssa yhdistyksen perustehtävää. Viestinnällä vahvistetaan vapaaehtois-, asiakas-, vaikuttamis-, edunvalvonta- ja varainhankintatyötä sekä nostetaan esiin ihmisten tarinoita elävästä elämästä ja huumeista sekä toiminnasta Irti Huumeista ry:ssä yhteistyössä yhdistyksen toimijoiden kanssa.

Viestintä pohjaa yhdistyksen viestintä- ja markkinointisuunnitelmiin. Strategioiden jalkauttamista jatketaan ja yhdistyksen toimijat ohjeistetaan viestinnän ja graafi- sen linjan noudattamiseen. Tämä vahvistaa yhdistyksen viestinnän ammattimaista vaikutelmaa. Yhdistyksen sisäinen ja ulkoinen viestintä kulkevat ajoittain limittäin ja tähtäävät siihen, että mahdollisimman moni tukea tarvitseva huumeiden käyttäjä, toipuja, läheinen tai ammattilainen saa tietoa yhdistyksen tarjoamista toiminnoista.

Sisäinen viestintä tukee perustoimintaa ja tuottaa materiaalia vapaaehtoistyöhön. Henkilökunnan digiosaamista, etenkin sosiaalisessa mediassa, vahvistetaan näky- vyyden lisäämiseksi. Vapaaehtoistoiminnalle luodaan selkeä viestinnällinen brändi. Vapaaehtoisille järjestetään Irti Huumeista ry:n viestintäkoulutus alkuvuodesta 2020. Koulutuksen tavoitteena on vahvistaa vapaaehtoisten järjestöviestintää, some-mark- kinointia ja rohkaista omien kokemusten kertomiseen. Erityishuomiota kiinnitetään oikea-aikaisen, selkeän ja toimintaa vahvistavan tiedon välittämiseen, jäsenhankin- taan innostamiseen sekä koulutusviestintään. Vapaaehtoisille menevään viestintään kiinnitetään erityishuomiota.

Toimintakalenterin mukaiset **Facebook-tapahtumat** suunnitellaan koko vuodeksi. Erityistä näkyvyyttä haetaan vapaaehtoisten koulutusten lisäksi laajemmalle yleisölle suunnatuille tapahtumille. Tapahtumien kohderyhmistä kootaan tietoa, jota hyödyn- netään tulevien tapahtumien viestinnässä kyseisellä paikkakunnalla. Kohderyhmät vaihtelevat riippuen tapahtuman ja koulutuksen sisällöstä.

Ulkoinen mediaviestintä painottaa Irti Huumeista ry:n asemaa huume- ja läheistyön asiantuntijana sekä antaa äänen huumeiden kanssa arjessa kamppaileville ihmi-

sille. Tärkeitä välineitä ovat sosiaalinen media, tiedotteet, kannanotot, yhdistyksen Taite-lehti, Käänte- uutiskirje ja toiminnanjohtajan blogi. Yhdistys lähettää valtakunnallisia tiedotteita ja seuraa niiden läpimenoa mediassa sekä niistä käynnistävää keskustelua sosiaalisessa mediassa. Tiedotusvälineisiin luodaan ja ylläpidetään tiiviitä kontakteja. Vuoden 2020 aikana pyritään järjestämään kaksi tapaamista sosiaali- ja terveysalan sekä huumeista kirjoittavien toimittajien kanssa.

Ulkoisen viestinnän julkaisutoiminnan periaatteet ovat selkeät ja niitä uudistetaan tarvittaessa. Taite-lehti jakaa tietoa yhdistyksen jäsenille, herättää keskustelua ajankohtaisista huumeiden aiheista sekä vaikuttaa asiantuntijuudella. Lehti ilmestyy neljä kertaa vuodessa. Käänte- ja Läheinen- uutiskirjeiden ilmestymistiheyttä nostetaan. Kannabisvihkoa päivitetään ajankohtaiseksi kulloisenkin lainsäädännön ja sote-alan muutosten mukaan ainakin kerran vuodessa. Yhdistyksen julkaisutoimikunnan koollekutsumisesta vastaa viestintäpäällikkö.

Markkinointimateriaalia tuotetaan asiakastyön, vaikuttamisen ja vapaaehtoistoiminnan tarpeisiin. Läheistyönkeskuksen kaikesta toiminnasta (esimerkiksi Olohuone, ryhmät, Irti Huumeista Puhelin) tiedotetaan laajasti mahdollisille kohderyhmille.

Verkkoviestintää kehitetään. Verkkosivut päivitetään vastaamaan paremmin toiminnan laajentumisen myötä nousseita ajankohtaistarpeita. Some-maailmaa ja henkilöstön ja vapaaehtoisten viestintärooleja somekanavilla selkiytetään, uusien some-kanavien avaamista arvioidaan ja toteutetaan harkitusti. Toimintaa vanhoilla some-kanavilla arvioidaan, päivitetään ja mahdollisesti priorisoidaan.

Vaikutamisviestinnässä vahvistetaan liikkuvan kuvan käyttöä (esim. omat lyhyttuotannot ja tallenteet, yhteistuotannot oppilaitosten kanssa mm. YouTube-, Facebook- ja Instagram live -kanavissa). Opiskelijayhteistyötä viestinnässä ja vaikuttamisessa tehdään erityisammattioppilaitos Luovin kanssa.

Viestintäyhteistyötä jatketaan erilaisten huume- ja päihdetyötä tekevien järjestöjen kanssa. Yhteistyötä tehdään myös erilaisten tapahtumien ja messujen (mm. Päihdepäivät, Mielen terveysmessut, SuomiAreena) osalta. Irti Huumeista hoitaa osaltaan yhdessä Sininauhaliiton kanssa Palasista eteenpäin -hankkeen viestintää.

- Yhtenäistetään viestinnän sisältöjä, toimintamalleja ja visuaalista ilmettä.
- Selkeytetään viestinnän ja edunvalvonnan ja vaikuttamisen roolia ja suhteita yhdistyksen toiminnassa. Tämän pohjalta suunnitellaan ja kehitetään yhdistyksen johdon ja muun toiminnan ja toimijoiden substanssi- ja muuta osaamista ja tukea edunvalvonta- ja vaikuttamistyössä.

- Kaikille avoimia seminaareja ja tiedotustilaisuuksia markkinoidaan kulloisenkin alueen paikallislehdissä viimeistään noin kahta viikkoa ennen ilmoittautumisen päättymistä.
- Asiakastyöntekijät koulutetaan sosiaalisen median markkinointiviestintään.

VIESTINNÄN SEURANTA JA ARVIOINTI

Määrällisesti viestinnän onnistumista mitataan sosiaalisen median seuraajien ja verkkosivujen kävijämäärällä, videoiden katsomiskerroilla sekä medianäkyvyydellä. Viestintä seuraa sosiaalisen median kanavilla keskustelujen sisältöjä, merkityksellisyyttä ja niihin sitoutumista sekä viestien perillemeno. Mittaamisen ja arvioinnin tavoitteena on saada tietoa siitä, mitkä viestintäkanavat tavoittavat yleisön tehokkaimmin, millainen viestintäsisältö järjestön toiminnan seuraajia kiinnostaa ja miten saadaan järjestön viestit kattavasti perille. Mediaseurannassa kerätään tietoa siitä, mikä/mitkä aiheet ja tiedotteet herättävät ja ylläpitävät keskustelua.

Irti Huumeista ry tarkastelee järjestön verkkosivukäyntejä Google Analyticsin avulla. Sosiaalisen median kanavien seuraajamääristä saadaan tietoa Meltwaterin seurannan avulla.

Huume keskustelua analysoidaan Meltwaterin mediaseurannan avulla.

6. EDUNVALVONTA JA VAIKUTTAMINEN

EDUNVALVONNAN JA VAIKUTTAMISEN TAVOITTEET

- Huumeiden käyttäjien, toipujien ja heidän läheistensä ihmisoikeudet toteutuvat, olipa kyse palveluista, asumisesta tai toimeentulosta.
- Kokemusperäisen ja tutkitun tiedon jakaminen. Ennakkoluulojen ja huumeiden käyttöön liittyvän häpeän vähentäminen.
- Edunvalvonnallinen ohjaus ja neuvonta kohtaamisissa ja yhteydenotoissa.
- Huumeriippuvuuteen ja läheisten arkeen liittyvistä ilmiöistä, sairastumisriskeistä ja terveyttä edistävästä elintavoitteista viestiminen.

Yhdistyksen edunvalvonnan ja vaikuttamisen tehtävä on tuoda Irti Huumeista ry:n kokemusperäinen ja ajankohtainen tieto sekä asiantuntemus huume- ja läheistyöstä ammattilaisten, asiantuntijoiden, päättäjien ja muiden kansalaisten tietoon. Irti Huumeista ry:n tehtävänä on toimia palvelua tarvitsevan ihmisen edunvalvojana sekä ohjata ja neuvoa. Edunvalvontaa tehdään yksilö-, yhteisö-, yhteiskunta- ja kansainvälisellä tasolla. Lisäksi Irti Huumeista ry:n edunvalvonta- ja vaikuttamistyötä tehdään

kouluttamalla, ohjaamalla ja neuvomalla sekä viestimällä tutkimuksista ja ihmisten kokemuksista huumeekysymyksestä. Vaikuttamisen kohderyhmiä ovat eduskunta ja hallitus sekä ministeriöt ja kuntapäätäjät sekä muut kansalaiset.

Erytishuomiota kiinnitetään ihmisoikeuksien toteutumiseen ja etenkin lasten oikeuteen kasvaa huumeettomassa ympäristössä. Lasten oikeuksien osalta yhdistys jatkaa yhteistyötä lapsiasiavaltuutetun ja kuntien lapsiasiamiesten kanssa. Erytishuomio tulee osoittaa huumeperhetyöhön ja ylisukupolvisen syrjäytymiskiirteen katkaisemiseen. Irti Huumeista tukee Suomen kahden raiteen huume politiittista linjaa. Yhdistys osallistuu ja vaikuttaa huume strategiseen työhön alan asiantuntijana.

Huume politiikkaan vaikuttamista on haasteiden kasvaessa ja huume ympäristön muuttuessa tehostettava. Vaikuttaminen ja tiedon kokoaminen tuo esille huumeidenkäyttäjien, toipujien ja läheisten oikeudet sekä epäkohdat niin, että ne otetaan huomioon päätöksenteossa. Keskustelut toipujien, heidän läheistensä ja käyttäjien kanssa luovat pohjan edunvalvonnalle ja vaikuttamiselle. Lisähuomiota tarvitsevat myös vankiterveydenhuolto, läheisten ja huumeriippuvaisten hoitoon pääsy ja perusturva. Vieroitukseen ja kuntouttavaan hoitoon pääsyä tulee helpottaa ja avokuntoutuspalveluja tulee kehittää.

Irti Huumeista ry tukee ja edistää toimia, joilla pyritään vähentämään huume kuolemia ja inhimillistä kärsimystä ja joilla pyritään kehittämään haittoja vähentäviä toimenpiteitä, jotka edistävät huumeiden käyttäjien ja heidän läheistensä elämänlaatua, toipumista ja ihmisarvoista elämää. Tällaisia toimia ovat esimerkiksi sosiaali- ja terveysneuvontatyö tai mahdollinen käyttöhuonekokeilu. Verkostoyhteistyötä tehdään yhdessä Ehkäisevän päihdetyön EPT-verkoston, SOSTE ry:n, Kuluttajaparlamentin, mielenterveys- ja päihdejärjestöjen sekä Uudenmaan sosiaali- ja terveysjärjestöjen kumppanuusverkoston Kumajan kanssa. Tärkeä yhteistyötaho on myös päihdeasiamies. Tutkimustietoa kootaan yhteistyössä päihde- ja mielenterveyshyönteiden tutkimusohjelma MIPAn ja Arjen toimintakyky -hankkeen avulla Irti Huumeista ry:n käyttöön. Edunvalvonta- ja vaikuttamistyötä on tehostetta ja tuettava nykyistä paremmin. Työhön kaivataan lisäresursseja, sillä yhdistys tarvitsee myös omia, nykyistä useammin saatavia ja laadukkaampia selvityksiä huumeidenkäyttäjien, toipujien ja heidän läheistensä arjesta ja selviytymisestä jo olemassa olevien selvitys- ja tutkimustietojen lisäksi.

- Tehostetaan tietoon pohjautuvaa vaikuttamis- ja edunvalvontaviestintää edunvalvontakoordinaattorin avulla yhteistyössä viestinnän, toiminnanjohtajan ja huume- ja läheistyön vastaavan kanssa. Tärkeitä edunvalvontakysymyksiä viestitään eteenpäin avaintoimijoille ja päätäjille, esimerkiksi kuntiin.
- Laaditaan suunnitelma edunvalvonnan ja vaikuttamisen vahvistamiseksi.

- Kootaan ja toimitetaan edunvalvonnan ja vaikuttamisen opas vapaaehtoisten ja henkilöstön tueksi.
- Vahvistetaan selvitys- ja tutkimustiedon hankintaa ja työstämistä yhdistyksen edunvalvonnan ja vaikuttamisen käyttöön. Koulutetaan henkilöstöä tiedonhankintaan ja -seurantaan. Tehtävä vaatii erityisasiantuntemusta. Nykyresursseilla tähän ei ole riittävästi mahdollisuuksia. Yhdistys tarvitsee tehtävää varten edunvalvonta- ja vaikuttamiskoordinaattorin puheenjohtajan ja muiden työntekijöiden tueksi.
- Edunvalvonnan ja vaikuttamisen seuranta ja arviointia kehitetään osana yhdistyksen kehittämistyötä

KANSAINVÄLINEN TOIMINTA

Kansainvälinen toiminta on osa Irti Huumeista ry:n johtamiseen liittyvää vaikuttamistyötä. Kansainvälinen toiminta tähtää ennen kaikkea tiedon ja kokemusten vaihtoon sekä eri maissa hyviksi todettujen toimintamallien jakamiseen ja soveltamiseen. Kansainvälistä toimintaa, huume politiikan kansainvälistä kehitystä ja huume tutkimusta ja -julkaisuja seurataan aktiivisesti. Tieto hyödynnetään huume- ja läheistyössä sekä järjestön kehittämistyössä. Toiminnanjohtaja osallistuu YK:n huume aineiden tutkimuskeskuksen CND:n (Commission on Narcotic Drugs) kokoukseen.

Kansainvälinen huume aineiden valvonta perustuu YK:n kolmeen yleissopimukseen: huume aineiden yleissopimus 1961, psykotrooppisia aineita koskeva yleissopimus 1971 ja yleissopimus huume aineiden ja psykotrooppisten aineiden laiton kauppaan vastaan 1988.

Irti Huumeista ry toimii useissa kansainvälisissä verkostoissa: Addiction and the Family International Network AFINet, Drug Watch International, ECAD European Cities Against Drugs, EWDTS European Workplace Drug Testing Society, FESAT European Foundation Drug Helplines, NIDA National Institute in Drug Abuse ja NMN Norden Mot Narkotika.

EDUNVALVONNAN JA VAIKUTTAMISEN SEURANTA JA ARVIOINTI

Seurannalla saadaan tietoa yhdistyksen tavoitteiden toteutumisesta. Oleellista on arvioida sitä, miten yhdistyksen viestit edistävät huumeiden käyttäjien, toipujien ja läheisten ihmisarvoista elämää ja miten yhdistys onnistuu suomalaisen huume politiikkaan vaikuttamisessa.

Johtamis- ja kehittämispalautetta kerätään kaksi kertaa vuodessa kyselyllä. Taloutta ja jäsenmäärän kehitystä seurataan kuukausittain sekä jokaisessa hallituksen kokouksessa. Kehittämistyössä käytetään apuna viestinnän keräämää tietoa. Edunvalvonnan ja vaikuttamisen seuranta tehdään päivittäin ja sen kokoamisesta vastaa edunvalvonta- ja vaikuttamiskoordinaattori.

7. JÄSENPALVELUT

JÄSENPALVELUJEN TAVOITTEET

- Uusia jäseniä tulee mukaan yhdistykseen ja he sitoutuvat toimintaan.
- Tieto erilaisista jäsenpalveluista ja jäseneduista tavoittaa jäsenistön sekä potenti-aaliset uudet jäsenet.
- Jäsenille tarjotaan edunvalvontaa, ohjausta, neuvontaa ja tukea huumeekysymyk- sessä.

Yhdistyksen jäsenpalvelut vastaavat jäsenten tarpeisiin, kuten tiedontarpeeseen. Jäsenet saavat ensimmäisenä tiedon toiminnasta sekä neljä kertaa vuodessa ilmes- tyvän Taite-lehden sekä halutessaan Kääne- uutiskirjeen.

Järjestön kehittymisen kannalta jäsenpalveluilla on iso rooli. Jäsenten kouluttami- nen ja motivoiminen vapaaehtoistyöhön yhdessä alueyhteyshenkilöiden kanssa luo pohjan järjestön toiminnalle. Yhdistyksen jäsenille tarjotaan tietoa järjestön edunval- vontatyöstä ja edunvalvontakoulutusta.

Jäsenpalveluja kehitetään niin, että jokaisella jäsenellä on mahdollisuus vaikuttaa järjestön toimintaan haluamallaan tavalla. Jäsenpalvelua koordinoi yhteiskuntavai- kuttamisen tiimi, mutta siihen osallistuu koko Irti Huumeista ry:n henkilökunta.

Jäsenille järjestetään ajankohtaista huumeisiin liittyvää ja jaksamista tukevaa koulu- tusta sekä jäsenviikonloppuja. He saavat tietoa ja neuvoja puhelimitse ja sähköpostil- la. SharePoint-pilvipalvelun jäsenmateriaalikansio on jäsenten käytettävissä.

Jäsenmäärää kasvatetaan markkinoinnin turvin lehdissä, muussa mediassa, koulu- tuksissa, messuilla ja muissa järjestön tilaisuuksissa.

Jokaiselta uudelta jäseneltä kysytään halukkuutta vapaaehtoistoimintaan ja hänelle pyritään etsimään juuri sopiva toimintatapa. Vuosittaisissa jäsenkyselyissä kartoite- taan jäsenten toiveita yhdistyksen toiminnalle.

Jäsenillä on mahdollisuus osallistua yhdistyksen kevät- ja syyskokouksiin ja vaikuttaa päätöksentekoon.

- Täydennetään ja ajankohtaistetaan jäsenmateriaalikansion sisältöä.
- Lisätään jäsenpalveluiden markkinointia. Tavoite: Yhdistykseen liittyy 200 uutta jäsentä vuonna 2020.
- Jäsenrekisteriä jatkokehitetään.

- Jäsenet vaikuttavat yhdistyksen toimintaan ja ovat mukana kehittämistyössä, mm. jäsenpalveluissa.
- Vanhat ja uudet jäsenet kohtaavat jäsentapaamisissa.
- Yhdistyksen toiminnan seuranta ja arviointia kehitetään myös jäsenpalveluiden osalta vuonna 2020.

JÄSENPALVELUJEN SEURANTA JA ARVIOINTI

Jäsenmäärän kehitystä seurataan neljännesvuosittain. Jäsenten ääntä ja palautetta toiminnasta kuullaan kevät- ja syyskokouksissa. Jäsenkyselyt tehdään kaksi kertaa vuodessa. Jäseniltä saadaan myös spontaania palautetta.

8. YHDISTYKSEN TOIMINNAN SEURANTA JA ARVIOINTI

TOIMINNAN SEURANNAN JA ARVIOINNIN TAVOITTEET

- Seurannalla ja arvioinnilla varmistetaan, että yhdistys noudattaa kaikessa toimin- nassaan yhdistyksen hyväksymiä arvoja, toiminta-ajatusta ja tavoitteita.
- Seuranta ja arviointi auttavat henkilöstöä, vapaaehtoisia ja päättäjiä yhdistyksen tavoitteiden saavuttamisessa.
- Seurannan ja arvioinnin avulla voidaan varmistaa, että yhdistyksen toimijat pysty- vät kehittämään omia toimintatapojaan ja asiakkaiden palveluja.

Seuranta ja arviointi ovat keskeinen osa Irti Huumeista ry:n toimintaa, kehittämis- tä ja johtopäätösten tekoprosessia. Seuranta ja arviointia tehdään tavoitteiden ja osatavoitteiden mukaisesti.

Yhdistyksen tavoitteet, seuranta ja arviointiprosessi ovat kehittyneet huomattavasti viimeisten vuosien aikana. Seuranta ja arviointia on kuitenkin jatkuvasti kehitettävä vastaamaan laajentuneen ja monimutkaistuneen toimintakentän haasteisiin.

Työntekijöiltä kerätään suoritteet ja seurantatiedot toiminnasta kvartaaleittain. Määrällinen ja laadullinen tieto kerätään toimintayksiköittäin vuosittaiseen koontiin ja toimintakertomuksen aineistoksi. Yhdistyksellä on avoin asiakaspalautekaavake, jonka kautta voi antaa palautetta vuorokaudenajasta riippumatta.

Arvioinnin tehtävänä on pitää yhdistyksen toiminta kiinni ajassa, vahvistaa yhdis- tyksen yhteistä ymmärrystä sen perustehtävästä ja käytännön toteutuksesta sekä toimia pohjana kehittämistyölle.

Työn ja toiminnan arviointia tehdään tiimien, henkilökunnan, johtoryhmän ja hallituk-

sen kokouksissa. Lisäksi esimiehen ja työntekijän kesken käytävät kehityskeskustelut ja työnohjaus tarjoavat mahdollisuuden arvioida ja kehittää työtä ja toimintatapoja. Johtoryhmä arvioi yhdistyksen toimintaa neljä kertaa vuodessa ja tekee johtopäätökset. Johtoryhmän johtopäätösten pohjalta hallitus arvioi toimintaa joka kokouksessa talouden osalta ja muun toiminnan osalta neljä kertaa vuodessa.

Toiminnanjohtaja ja hallitus seuraavat neljännesvuosittain arviointi- ja kehittämis-työn tilaa siitä saatavien raporttien avulla ja linjaavat sen pohjalta toimintaa. Henkilökunta ja hallitus pohtivat yhdistyksen toimintaa ja kehittämistarpeita toukokuussa yhteisessä kehittämisspäivässä. Sen pohjalta päivitetään yhdistyksen strategiaa.

Arviointityötä itseään arvioidaan itsearviointiprosesseja sekä vertaisarvioinnin menetelmiä hyödyntäen.

Seurannan ja arvioinnin pohjalta on tehty johtopäätöksiä ja havaittu toimintaympäristön muutoksista aiheutuvat haasteet henkilöstölle ja vapaaehtoisille. Kun huumehaasteet lisääntyvät, läheisten määrä ja haasteet moninkertaistuvat.

- Vuoden 2020 aikana toimintaa arvioidaan suhteessa tavoitteisiin yhdistyksen toimijoiden kehittämisspäivässä.
- Käydään arviointikeskustelut seurantamateriaalin pohjalta tiimien vastaavien, projektipäälliköiden ja toiminnanjohtajan sekä hallituksen kesken. Tehdään johtopäätökset.
- Jatketaan arviointisuunnitelman koostamista ja arvioinnin ja seurannan kehittämistä yhdessä toimijoiden kanssa (kohderyhmät, tavoitteet, indikaattorit ja muut arviointityökalut ajanmukaisiksi).
- Koulutetaan avainhenkilöt seuranta- ja arviointityöhön.
- Arvioidaan yhdistyksen strategia ja päivitetään se.
- Parannetaan oman toiminnan seuranta- ja arviointityön henkilöresursseja sisällyttämällä tehtävä edunvalvonnan ja vaikuttamisen koordinaattorille (uusi resurssi).

9. KEHITTÄMINEN JA HANKKEET

KEHITTÄMISEN JA HANKKEIDEN TAVOITTEET

- Kehittää huume-, läheis- ja perhetyötä.
- Vastata seurannan ja arvioinnin kautta nousseisiin toimintamuotojen tarpeisiin.
- Lisätä arjen turvallisuutta.

Yhdistyksen kehittäminen on hankelähtöistä. Kun uusia kehittämiskohteita ilmenee, yhdistys suunnittelee hankkeen sisällön ja hakee rahoitusta siihen.

Uusia hankkeita suunnitellaan läheis- ja perhetyöhön, ehkäisevään huume- ja perhetyöhön, valtakunnallisen toipujien vertaistyön vahvistamiseen, edunvalvontatyön vahvistamiseen sekä kulttuurin ja liikunnan hyödyntämiseen huume- ja perhetyössä.

Hankkeet muodostetaan järjestön tavoitteista ja seurannasta nousevien, vuosittain valikoitavien painotusten pohjalta. Hanketeemoissa on otettu huomioon järjestön omien sisäisten tavoitteiden lisäksi yhteiskunnan ajankohtaiset tarpeet ja mahdolliset pitkäaikaiset muutossuunnat.

Irti Huumeista ry:n omilla ja yhteistyöhankkeilla pyritään vastaamaan yhteiskunnan ja perustyöstä esiin nouseviin asiakkaiden tarpeisiin. Yhteistyöhankkeet, joihin ei Irti Huumeista ry:lle ole osoitettu/haettu lisäresurssia, nivoutuvat aina perustoimintamme tuoden siihen lisäarvoa.

Hankkeet, joita Irti Huumeista ry joko itse hakee tai toimii tiiviimmin yhteistyökumppanina myös resurssien osalta, ovat sellaisia, jotka vastaavat oleellisella tavalla huumeiden käyttäjien, toipujien ja heidän läheistensä tarpeisiin tai siten ennaltaehkäisevät huumehaittoja yksilö-, yhteisö- tai yhteiskuntatasolla.

9.1. OIKEUS TURVALLISEEN ARKEEN – HANKE

OIKEUS TURVALLISEEN ARKEEN – HANKKEEN TAVOITTEET

- Lisätä perheiden hyvinvointia ja voimavaroja. Ehkäistä ennalta ylisukupolvista huumeiden käyttöä.
- Luoda toimiva vapaaehtoisten verkosto perheiden arjen tueksi. Tarjota vapaaehtoiselle merkityksellistä tekemistä ja saada hänelle onnistumisen kokemuksia sekä rikastuttaa vapaaehtoisen omaa arkea.
- Laajentaa hankkeen toimialueita pilotointien kautta ja luoda valtakunnallinen toimintamalli, jolla voidaan auttaa perheitä huumehoidon jälkikuntoutusvaiheessa.

OLISIIPA MULLA JOKU,
JOKA OTTAA SYLIIN

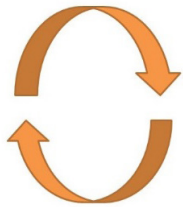

Oikeus turvalliseen arkeen (OTA) -hanke käynnistyi 2017. Oikeus turvalliseen arkeen -hanke on osa Lastensuojelun keskusliiton koordinoimaa Kaikille eväät elämään -ohjelmaa. Hankkeen kohderyhmänä ovat lapsiperheet, joissa vähintään toinen vanhemmista on käyttänyt aiemmin huumeita.

Hankkeessa tuetaan perheitä ammatillisen ja vertaistuen sekä vapaaehtoistyön keinoin. Hanke tarjoaa perheille maksutonta hyvinvointia tukevaa toimintaa, kasvatuksellista tukea vanhemmuuteen sekä tekee lapsen tarpeet näkyviksi perheille. Perheiden lapsilla on oma vapaaehtoisikummi, jonka kanssa lapsi pääsee viettämään aikaa turvallisesti. Kummitoiminta tarjoaa lapsille uusia ja merkityksellisiä arjen kokemuksia sekä vanhemmille mahdollisuuden omaan aikaan ja aikuisten välisiin keskusteluihin sekä vertaistukeen.

Hankkeen tarkoitus on parantaa kuntoutusprosessissa olevien huumeperheiden hyvinvointia, elämänhallintaa ja arjen toimintakykyä kummi- ja vertaistoiminnan avulla.

Intensiivijakso 6-12 kk

Vertaisjakso 6-12 kk jälkeen

2020 Oikeus turvalliseen arkeen –hanke:

- Toimintamallin vakiinnutetaan ja prosesseja selkeytetään.
- Työtapa vakiinnutetaan.
- Asiakkaita on intensiivi- ja vertaisjaksoilla.
- Haetaan mahdollisuutta laajentaa Oikeus turvalliseen arkeen (OTA) -hanketta.

OTA-HANKE KÄYTÄNNÖSSÄ

OTA-hankkeen ensimmäiset perheet ovat olleet toiminnassa hyvin mukana. Vuonna 2020 haetaan uusia perheitä hankkeeseen, jos hanke saa jatkorahoituksen. Hankkeeseen haetaan edelleen uusia vapaaehtoisia mm. kummeiksi.

Hankkeeseen etsitään aktiivisesti yhteistyökumppaneita. Metropolia Ammattikorkeakoulun kanssa on sovittu opiskelijayhteistyöstä. Teatteri Ilmi Ö:n kanssa on sovittu yhteistyöstä, joka alkoi syksyllä 2019. Yhteistyöstä on aiesopimus. SOS-lapsikylän kanssa on sovittu aiesopimuksella Applikaation käyttöönotosta vertaistoiminnan tueksi.

Kirjaamiskäytäntöjä tullaan jäntevöittämään. Ensimmäisessä vaiheessa kiinnitetään huomiota kirjaamisen systemaattisuuteen. Kirjaaminen on huomioitu viikoittaisessa työsuunnitelmassa. Hankkeen jatkorahoituksen toteutuessa kirjaamista kehitetään perheiden osalta yksilöityyn suuntaan, jolloin jokaiselle perheelle kirjataan omat tavoitteet työskentelylle ja näitä seurataan perhekohtaisten kirjausten avulla.

Vapaaehtoistyön kehittämisen tukena tullaan käyttämään yksilöllistä kirjaamismallia, jossa pohjana on jokaisen vapaaehtoisen kanssa sovittu toimintasuunnitelma. Toimiva lapsi ja perhe (TLP) -perheinterventio on valikoitunut hyödynnettäväksi työmenetelmäksi.

Keväällä 2019 on pyydetty tarjouksia hankkeen ilmeen ja ulkoasun, markkinoinnin sekä tukimateriaalin tuottamiseksi. Vastauksia tarjouspyyntöön saatiin useita ja vastauksista käy ilmi, että hanke on mieluisa monelle toimijalle. Mikäli hanke saa jatkorahoitusta, hanketta tehdään tunnetuksi yhdessä markkinointi- ja viestintäosaajien kanssa.

OTA-HANKKEEN SEURANTA JA ARVIOINTI

Hankkeessa seurataan ja arvioidaan hankeprosessin etenemistä. Arviointi tehdään tavoitteellisen etenemisen näkökulmasta, joka sisältää viestinnän ja asiakkaiden Arjen toimintakyky -kyselyn. Lisäksi Irti Huumeista ry:n johtoryhmä ja hallitus arvioivat hankeprosessia. Sitä arvioidaan myös itsearvioinnin keinoin.

Numeraalista seurantatietoa koostetaan neljännesvuosittain Irti Huumeista ry:n johtoryhmälle ja hallitukselle. Raportti vastaa määrällisen seurannan tarpeeseen. Asiakas- ja vapaaehtoistoiminnan tapahtumat ja kontaktit raportoidaan viikoittain. Laadullista seurantaa ja arviointia vahvistetaan, kun OTA-hankkeen kirjaamiskäytäntöjä kehitetään. Hyvä kirjaamiskäytäntö mahdollistaa laadukkaan arvioinnin.

Opiskelijayhteistyön pohjalta hanke saa lapsista yksilötasoisista arviointia. Metropolia Ammattikorkeakoulun YAMK -opiskelijat arvioivat toimintaa vanhempien kokemusten perusteella.

Ammatillista vertaisarviointia saadaan asiakastyönohjauksissa ja viikkopalaverissa, Kaikille eväät elämään -verkoston tapaamisissa sekä Toimiva lapsi ja perhe (TLP) -perheinterventio -koulutuksen myötä. Hankkeen työntekijät aloittivat koulutuksen syksyllä 2019 ja koulutus jatkuu huhtikuuhun 2020 saakka. TLP-koulutus sisältää oman työn arviointia ja erillisen työnohjauksen.

9.2 PALASISTA ETEENPÄIN – HANKE

PALASISTA ETEENPÄIN -HANKKEEN TAVOITTEET

- Tarjota perheille ensiapua ja tukea sekä toimivia käytäntöjä nuoren huumeidenkäytön synnyttämässä kriisissä.
- Kehittää ammattilaisille työväline nopeaan ja lyhytaikaiseen ensiapuun sekä kriisissä olevien perheiden kohtaamiseen. Mallin kouluttaminen ja juurruttaminen.
- Koota itseapuopas perheille.

Palasista eteenpäin on Sininauhaliiton ja Irti Huumeista ry:n yhteinen 3-vuotinen STEA-rahoitteinen hanke, joka toimii 1.4.2019 - 31.3.2022. Hankkeen kohderyhmänä ovat perheet, joissa on nuoren huumeiden käytön synnyttämä kriisi, sekä ammattilaiset, jotka kohtaavat työssään näitä perheitä. Perhe käsitetään laajana kokonaisuutena, johon kuuluvat perheen lisäksi muut nuoren elämässä vaikuttavat läheiset. Nuori voi olla alaikäinen tai nuori aikuinen. Hankkeessa kehitetään perhekeskeinen malli, joka tarjoaa lyhytkestoista ja kokonaisvaltaista tukea kriisiin. Työskentelymallin on tarkoitus soveltaa eri toimintaympäristöjen ammattilaisten työvälineeksi. Ammatillaisia koulutetaan mallin käyttöönottoon hankkeen loppuvaiheessa.

Hankkeen laajempaan tavoitteena on yhteiskunnallinen vaikuttaminen. Työskentelyssä korostetaan läheisten avun saannin merkitystä sekä pyritään vähentämään stigmaa ilmiön ympärillä, jotta perheiden kynnys hakea apua madaltuu ja jotta ammattilaisten valmiudet kohdata perheitä paranevat.

PALASISTA ETEENPÄIN KÄYTÄNNÖSSÄ

Sininauhaliitto hallinnoi hankkeen kokonaisuutta. Hankkeen etenemisestä vastaa Sininauhaliitossa työskentelevä projektipäällikkö, jonka työparina toimii Irti Huumeista ry:ssä työskentelevä projektityöntekijä. Sininauhaliitto siirtää projektityöntekijän kulut sovitun jyvityksen mukaisesti Irti Huumeista ry:lle.

Palaset-mallissa hyödynnetään sekä aiempaa että hankkeen tekemän tarvekartoituksen esiin tuomaa tietoa ja kansainvälisesti tutkitun 5-Steps -metodin runkoa. Malli koostuu asiakastyöstä ja itseapuoppaasta. Alustava Palaset-malli koostuu seuraavista osatekijöistä:

1. Perhetilanteen kartoitus, tarkastelu ja kuulluksi tuleminen
2. Tiedon tarjoaminen päihdesairaudesta ja huumeaineista
3. Kriisin ja tunteiden käsittely
4. Selviytymismekanismien tarkastelu
5. Sosiaalisen tuen merkitys ja muut voimavarat
6. Jatkotuen löytäminen

Mallin mukainen työskentely kestää noin 3 - 4 kuukautta ja koostuu yksilö- ja perhetapaamisista sekä vertaisryhmästä. Alustava Palaset-malli sisältää 5 perhetapaamista ja 3 yksilötapaamista. Vanhemmille tarjotaan mahdollisuus kahteen paritapaamiseen, jotka voivat korvata perhetapaamisen. Tapaamiset räätälöidään kunkin perheen tarpeisiin. Jakson jälkeen perheet ohjataan heille sopivaan jatkotukeen. Suljettu vertaisryhmä kokoontuu joka toinen viikko kolmen kuukauden ajan. Perheille järjestetään myös perheleiri vertaisryhmän työskentelyn jälkeen. Tämän lisäksi perheille luodaan oma some-ryhmä. Mallissa kehitetään itseapuopas, joka kootaan hankkeen nettisivuille. Itseapuoppaan sisällöt mukailevat tapaamisten teemoja. Mallin sisältöjä kehitetään ja muokataan saadun palautteen sekä työskentelyssä esiin tulleiden huomioiden perusteella. Hankkeen aikana tehdään tiivistä yhteistyötä eri tahojen kanssa, joita pyydetään mukaan mallin kehittämiseen.

PALASISTA ETEENPÄIN SEURANTA JA ARVIOINTI

Hankkeessa seurataan ja arvioidaan hankeprosessia ja mallin toimivuutta. Hankeprosessia arvioidaan tavoitteellisen etenemisen näkökulmasta, joka sisältää viestinnän ja mallin levittämisen arvioinnin. Hankeprosessia arvioidaan säännöllisesti itsearviointin sekä ohjausryhmäarviointin avulla.

Mallin toimivuutta arvioidaan seuraamalla asiakastyön ja itseapuoppaan vaikuttavuutta sekä mallin leviämistä. Määrällistä seurantaa tehdään mm. perheiden sitoutu-

misesta, tapaamisten ja yhteydenottojen määrästä, jatkotukeen ohjautumisesta sekä ammattilaisten kontakteista. Kyselyillä kerätään tietoa asiakkaiden kokemista muutoista heidän hyvinvoinnistaan. Sama mittaus toistetaan työskentelyn eri vaiheissa. Tämän lisäksi toteutetaan palautekyselyt perheille ja ammattilaisille. Arvioinnista kerättyä tietoa, keskustelua ja reflektiota työstetään raportiksi.

9.3 HANKEHAKEMUKSET

Irti Huumeista ry on hakenut rahoitusta STEA:lta toukokuussa 2019 seuraaviin hankkeisiin:

Läheistyön kampanja tuo esiin huumeiden käyttäjien läheisten tuen, kohtaamisten ja voimaantumisen tarpeen, kun huumeongelma koskettaa. Läheistyön kampanja nostaa myös esiin läheisten oikeuden saada päihdepalveluja. Läheistyön kampanja luo keinoja siihen, että kukaan ei jäisi yksin huumeisiin liittyvän häpeän, ahdistuksen ja arjen haasteiden kanssa. Läheinen saa itselleen voimavaroja, mikä heijastuu koko perheeseen ja tätä kautta myös huumeita käyttävään. Läheistyö nousee esille kunnissa ja läheistyötä suunnitellaan sekä toteutetaan yhdessä kuntien kanssa. Kampanjan Läheistyönkeskukset perustetaan pääkaupunkiseudulle, Turkuun ja EK-SOTE-alueelle. Läheistyönkeskuksilla jaetaan osaamista sekä tuotetaan konkreettisia esimerkkejä päättäjille siitä, miltä läheistyön tarve näyttää pilottialueilla ja miten siihen tulee vastata.

Irti Huumeista -hanke vastaa ihmisten kokemaan turvattomuuteen asema-alueilla. Hankeen mallia on benchmarkattu Ruotsista. Tavoitteena on entisten ja nykyisten päihdeikäyttäjien ja muiden yhteiskuntaryhmien välisen ymmärryksen lisääntyminen. Toiminta on voimavarakeskeistä ja vähentää päihdeiden käytöstä aiheutuvia haasteita asemilla asioivien keskuudessa. Hanke on suunniteltu yhteistyössä Kukkunori ry:n kanssa.

Kiinni elämässä – sosiaalisen markkinoinnin hankeen tavoitteena on vähentää huumeisiin liittyvää häpeää ja stigmaa yhteiskunnassamme sekä vaikuttaa huumekey-symykseen sosiaalisen markkinoinnin keinoin. Sosiaalisen markkinoinnin ydinajatus on muuttaa ihmisten asenteita ja sitä kautta myös tapaa suhtautua huumekey-symykseen.

10. TALOUSARVIO 2020

Asiakastyö (Läheistyönkeskus ja tukitoiminta)	Talousarvio 2019	30/06/2019	Tilinpäätös 2018	Talousarvio 2020
Tuotot				
STEA ak 3	189 586,00	112 218,00	139 519,29	260 000,00
Muut avustukset	130 000,00	36 000,00	74 720,00	130 000,00
Muut tuotot	1 733,33	300,00	320,00	8 000,00
Tuotot yhteensä	321 319,33	148 518,00	214 559,29	398 000,00
Henkilöstö kulut				
Palkat +lakisääteiset kulut	-189 184,68	-76 123,54	-118 578,88	-272 886,0
Muut asiakastyönkulut	-96 548,65	-73 768,66	-95 980,41	-125 114,00
Asiakastyön kulut yhteensä	-285 733,33	-149 892,20	-214 559,29	-398 000,00
Asiakastyö yhteensä	35 586,00	-1 374,20	0,00	0,00
Hanke OTA				
STEA	181 079,00	112 589,00	102 835,76	194 000
Henkilöstö kulut	-89 866,49	-47 672,97	-79 810,85	-137 000
Muut kulut	-47 133,51	-9 325,00	-23 024,91	-57 000
Hanke yhteensä	44 079,00	55 591,03	0,00	0
Hanke Sinininauhaliitto				
STEA	59 845,00	30 172,00		64 004,00
Henkilöstö kulut	-53 375,00	-13 568,00		-57 534,00
Muut kulut	-6 470,00	-1 887,00		-6 470,00
Hanke yhteensä	0,00	14 717,00		0,00
Yhteiskuntavaikuttaminen				
Koulutus tuotot	1 928,67	1 161,00	1 010,00	2 833,00
Koulutus kulut	-15 826,44	-6 728,00	-14 001,44	-47 000,00
Koulutus yhteensä alijäämä	-13 897,77	-5 567,00	-12 991,44	-44 167,00
Henkilöstö kulut	-238 418,63	-105 392,48	-219 203,00	-373 933,00
Yhteiskuntavaikuttamisen muut kulut	-152 683,60	-112 029,07	-144 134,70	-110 500,00
Yhteiskuntavaikuttaminen yhteensä	-405 000,00	-222 988,55	-376 329,14	-528 600,00
Varainhankinta				
Jäsenmaksut	5 000,00	5 925,00	5 485,00	6 000,00
Keräysvarat	0,00	1 361,00	42 470,01	2 200,00
Yhteensä	5 000,00	7 286,00	47 955,01	8 200,00
Rahoitustuotot ja kulut	0,00	480,43	480,51	400,00
Avustukset				
STEA	325 760,00	162 880,00	314 000,00	520 000,00
Yksityiset ja yhteisöt		0,00	45 000,00	0,00
Tilikauden tulos	5 425,00	16 591,71	31 106,38	0,00

VERTAISTUKEA JA VÄLITTÄMISTÄ VUODESTA 1984

#läheinen
#vertaistuki
#irtihuumeista
#kiinnielämässä
#ihmisarvoistaelämää

Miten sinä jaksat?
Tervetuloa keskustelemaan kanssamme.

Hyväksytty syyskokouksessa
19.10.2019